

Allmänna Villkor
ANSVARSFÖRSÄKRING

Daterad 2014-07-01, FAL

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. ANSVARFÖRSÄKRING	4
1.1 VEM FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR OCH FÖRSÄKRAD VERKSAMHET	4
1.2 NÄR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER	4
1.3 VAR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER	4
1.4 FÖRSÄKRINGSBELOPP	4
1.5 VAD FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR	4
1.5.1 Person- och sakskada samt ren förmögenhetsskada	4
1.5.2 Ren förmögenhetsskada	5
1.5.3 Skada enligt personuppgiftslagen (PUL)	5
1.5.4 Åtagande	5
1.6 VAD FÖRSÄKRINGEN INTE GÄLLER FÖR	5
1.6.1 Levererad produkt och felaktigt utfört arbete	6
1.6.2 Omhändertagen egendom	6
1.6.3 Trafikskador och spårbunden trafik	6
1.6.4 Skepp, båtar och liknande	7
1.6.5 Flyg- och flygplatsansvar	7
1.6.6 Miljöskador och byggherreansvar	7
1.6.7 Fel och brist i utredningar och beskrivningar	7
1.6.8 Förutsebar skada	7
1.6.9 Garantiåtagande	8
1.6.10 Lag eller myndighets föreskrift	8
1.6.11 Atomskada	8
1.6.12 Arbetsskade- eller annan försäkring	8
1.6.13 Ren förmögenhetsskada	8
1.6.14 Skadeståndskrav mellan försäkrade	8
1.6.15 Asbest, PCB och Formaldehyd	8
1.6.16 Viten, böter, avgifter eller straffskadestånd	8
1.6.17 LÄKEMEDEL	8
1.6.18 Tobak	9
1.7 ÖVRIGA ÅTAGANDEN I ANSVARFÖRSÄKRINGEN	9
1.7.1 Elever eller andra personer m.fl.	9
1.7.2 Skolpatrull (skolpolis)	9
1.7.3 Bilverkstad, garage eller liknade	9
1.7.4 Föreningar m m	10
1.7.5 Personer som erhåller särskilda insatser utanför egna hemmet	10
1.7.5.1 Vem försäkringen gäller för	10
1.7.5.2 Vad försäkringen gäller	10
1.7.5.3 Ersättning lämnas inte för skada	10
1.7.5.4 Högsta ersättning	10
1.7.6 Patientskada	11
1.7.7 Räddningstjänst	11
1.8 FÖRESKRIFTER	11
1.8.1 Påföljd vid åsidosättande av föreskrift	11
1.9 ÅTGÄRDER VID SKADA	11
1.9.1 Räddningsplikt	11
1.9.1.1 Påföljd vid åsidosättande räddningsplikt	11
1.9.2 Anmälan om skada	11
1.9.3 Skadeståndskrav	11
1.9.3.1 Utredning m m	12
1.9.3.2 Uppgörelse i godo	12
1.9.3.2 Bedrägliga uppgifter	12
1.9.3.3 Polisutredning och rättegång	12
1.10 SJÄLVRISK	12
1.10.1 Självriskens anges i försäkringsavtalet	12
1.10.2 Endast en självrisk avdras	12

1.11	SKADEERSÄTTNINGSGREGLER	12
1.11.1	Högsta ersättning	12
1.11.2	Räddningskostnad	13
2	ALLMÄNNA AVTALSBESTÄMMELSER	13
2.1	FÖRSÄKRINGSTIDEN OCH FÖRNYELSE AV FÖRSÄKRINGEN	13
2.2	RÄTT ATT SÄGA UPP FÖRSÄKRINGEN UNDER FÖRSÄKRINGSTIDEN	13
2.2.1	Dröjsmål	13
2.2.2	Ökad risk	13
2.2.3	Uppsägning vid skada	13
2.2.4	Uppsägning för minskat försäkringsbehov	13
2.3	PREMIEBETALNING OCH UPPGIFTER FÖR FÖRNYAD FÖRSÄKRING	14
2.3.1	Första premie	14
2.3.2	Förnyad försäkring	14
2.3.2.1	Definitioner	14
2.3.2.2	Förnyelsepremie	14
2.3.3	Tilläggspremie under försäkringstiden	14
2.3.4	Premiereglering	14
2.4	RÄTT TILL PREMIEÅTERBETALNING NÄR FÖRSÄKRINGEN UPPHÖR I FÖRTID	15
2.5	UPPLYSNINGSPLIKT OCH RISKÖKNING	15
2.5.1	Felaktiga eller ofullständiga uppgifter	15
2.5.2	Ändrade förhållanden	15
2.6	PRESKRIPTION	16
2.7	TVISTELÖSNING	16
2.8	FÖRSÄKRINGSAVTALSLAGEN	16

1. ANSVARSFÖRSÄKRING

1.1 *Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet*

Försäkringen avser all verksamhet som kommunen och medförsäkrade bolag bedriver, anordnar eller medverkar i. Medförsäkrade bolag skall vara angivna i försäkringsbrevet.

Försäkringen gäller också för den försäkrade som ägare eller brukare av fastighet.

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och medförsäkrade bolag samt för anställda och förtroendevalda, för skada som dessa personer orsakar i tjänsten. Försäkringen gäller även för person som, utan att vara anställd, kommunen har ett arbetsgivaransvar för. Försäkringen gäller också för förening, med vilken kommunen har avtal om skötsel av kommunens anläggning - dock endast för denna del av föreningens verksamhet.

Anm.

Med försäkrad avses samtliga ovan angivna parter.

1.2 *När försäkringen gäller*

Försäkringen gäller för person- och sakskada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden). För ren förmögenhetsskada enligt 1.5.2 nedan gäller försäkringen för krav som framställs mot försäkrad under försäkringstiden och där skadan orsakats av handling som företagits under försäkringstiden eller från och med den tidpunkt som anges i försäkringsbrevet. Med handling förstås även underlåtenhet att handla, varvid den tidpunkt då skada senast av den försäkrade kunnat förebyggas, anses som den tidpunkt för sådan underlåtenhet.

1.3 *Var försäkringen gäller*

Försäkringen gäller i hela världen **utom i USA/Canada**. Dock omfattar försäkringen skada i USA/Canada vid försäljnings- och inköpsresor samt vid deltagande i konferenser och mässor och liknande aktiviteter (tjänsteresa). Med sådan tjänsteresa avses också resa när elev är på resa avseende yrkesutbildning, arbetsträning eller annan liknande verksamhet.

1.4 *Försäkringsbelopp*

Försäkringsbeloppet anges i försäkringsbrevet och är den högsta sammanlagda ersättning som Kommunassurans Syd Försäkrings AB betalar för skadestånds-, utrednings-, förhandlings-, rättegångs-, skiljemanna- och räddningskostnader.

1.5 *Vad försäkringen gäller för*

1.5.1 **Person- och sakskada**

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för personskada och sakskada samt för sådan förmögenhetsskada som är en direkt följd av en enligt detta villkor ersättningsbar person- eller sakskada enligt

- allmänna skadeståndsrättsliga regler
- sedvanligt kontrakt med strömleverantör där den försäkrade övertagit ansvar enligt ellagen
- sedvanligt nyttjanderättsavtal med fastighetsägare avseende övertaget fastighetsägaransvar
- allmänna bestämmelser utgivna av branschorganisationer

1.5.2 Ren förmögenhetsskada

Med ren förmögenhetsskada förstås förmögenhetsförlust utan samband med person- eller sakskada. Se uppräknade områden nedan:

- **Myndighetsutövning:** försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada som vållats vid myndighetsutövning enligt kap 3 § 2 skadeståndslagen.
- **Råd och upplysningar:** försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada enligt 3 kap § 3 skadeståndslagen till följd av felaktiga råd eller upplysningar.
- **Lag om offentlig upphandling:** försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada enligt lag om offentlig upphandling (LOU) 16 kap §§5-6 som är gjord eller kontrollerad och godkänd av försäkringstagarens upphandlingsenhet. Med upphandlingsenhet förstås en avdelning, grupp eller särskild person som är utsedd av försäkringstagaren att göra upphandlingar för försäkringstagaren.
- **Förtroendevald revisor eller lekmannarevisor:** försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada när förtroendevald revisor eller lekmannarevisor blir ersättningsskyldig enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler, förutsatt att dessa kategorier är medförsäkrade. Subsidiärt skydd till annan försäkring.
- **Lag om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster:** försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada enligt lag ovan, 16 kap 6-8 §§, som är gjord eller kontrollerad och godkänd av försäkringstagarens upphandlingsenhet. Med upphandlingsenhet avses en avdelning, grupp eller särskild person som är utsedd av försäkringstagaren att göra upphandlingar för den försäkrades räkning.

1.5.3 Skada enligt personuppgiftslagen (PUL)

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada som den försäkrade i egenskap av registeransvarig kan bli skyldig att betala enligt 48§ personuppgiftslagen (1998:204).

1.5.4 Åtagande

Vid skadeståndskrav, som kan omfattas av försäkringen och som överstiger tillämplig självrisk, åtar sig bolaget att för den försäkrades räkning:

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljemannakostnader som den försäkrade åsamkas eller åläggs att betala och som denne inte kan få ersättning för av motpart eller annan
- betala det skadestånd som överstiger gällande självrisk och som den försäkrade är skyldig att betala enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler eller enligt försäkrade avtal.

1.6 Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i Allmänna avtalsbestämmelser (Vad försäkringen inte gäller för)

Denna försäkring gäller inte för straffskadestånd eller liknande ersättning.

1.6.1 Levererad produkt eller felaktigt utfört arbete

Försäkringen gäller inte för

- skada på produkt som den försäkrade levererat om skadan består i eller är en följd av fel, brist eller defekt hos produkten eller montering, uppförande eller annan åtgärd i samband med leverans av produkten
- kostnader avseende rättelse för felaktigt utfört arbete eller felaktigt utförd tjänst
- kostnad i samband med reklamation, utbyte eller återtagande av levererad produkt, entreprenad eller tjänst. Försäkringen gäller inte heller räddningskostnader eller andra kostnader till följd av att försäkrads åtagande kan befaras orsaka skada
- skada som kan avhjälpas genom åtgärdande av fel, brist eller defekt hos levererad produkt, entreprenad eller tjänst
- skada genom att levererad kemisk produkt eller levererat läkemedel inte förhindrat, avbrutit eller påverkat sådant beräkneligt händelseförlopp eller sådan beräknelig utveckling eller sjukdom som pågår eller skulle ha uppkommit om produkten inte använts
- skada genom levererad produkt när den försäkrade underlåtit att utföra sedvanliga undersökningar, provningar eller analyser för att fastställa produktens lämplighet för avsett ändamål och detta medfört att fel, brist eller defekt i produkten inte upptäckts
- skada genom levererad produkt när den försäkrade underlåtit att utföra sedvanliga undersökningar, provningar eller analyser för att fastställa produktens lämplighet för avsett ändamål och detta medfört att fel, brist eller defekt i produkten inte upptäckts.

Med skada på levererad produkt, entreprenad eller tjänst förstås här även skada som beror på att den levererade produkten eller entreprenaden måste undersökas, repareras eller bytas ut och att ingrepp i samband därmed måste ske i annan egendom än den levererade produkten eller entreprenaden.

1.6.2 Omhändertagen egendom

Försäkringen omfattar inte skada på omhändertagen egendom eller skada på egendom som den försäkrade, eller någon för dennes räkning

- hyrt, leasat, lånat eller nyttjat, dock gäller försäkringen för skador genom brand eller utströmning av vatten från ledningssystem i lokal eller bostad som den försäkrade hyr för sin verksamhet, under förutsättning att den försäkrade enligt avtal är ersättningsskyldig för sådan skada
- yrkesmässigt transporterar, lyfter eller förvarar
- uppför eller nedmonterar, om egendomen ingår i byggnadsverk eller i broar
- utställningsföremål

Försäkringen gäller inte heller om skada på sådan egendom inträffar sedan egendomen avlämnats eller återlämnats om skadan orsakats under tid före avlämnandet.

1.6.3 Trafikskador och spårbunden trafik

Försäkringen gäller inte för skada som

- omfattas av trafikskadelagen eller motsvarande utländsk lagstiftning
- inträffar till följd av trafik med motorfordon när detta används inom inhägnat tävlingsområde

när den försäkrade eller någon som denne ansvarar för är ägare, brukare eller förare av det motordrivna fordonet.

Detta undantag tillämpas även om den försäkrade underlåtit att teckna trafikförsäkring.

Försäkringen gäller inte för skada som orsakas av spårbunden trafik som har samband med SJ eller annat kommersiellt spårvägsföretag, ej heller ideellt sådant.

1.6.4 Skepp, båtar och liknande

Försäkringen omfattar inte skada till följd av kollision orsakad genom skepp, båt, svävare eller hydrokopter eller av deras bogserade föremål.

Försäkringen gäller dock för person- och sakskada orsakad genom småbåtar varmed avses båtar med skrov som understiger 5 meter och med motorstyrka understigande 14 hästkrafter.

1.6.5 Flyg- och flygplatsansvar

Försäkringen omfattar inte skada genom luftfartyg och inte heller det ansvar som kan åläggas den försäkrade i dennes egenskap av flygplatsansvarig. Försäkringen gäller inte heller för verksamhet som består i ägande, drift, underhåll eller service av flygplan, flygplats eller flygtorn.

1.6.6 Miljöskador och byggherreansvar

Försäkringen gäller inte för skada, som består i eller är en följd av

- skakning, buller, värme, lukt, ljus eller annan sådan störning
- rök, sot damm, ånga, gas eller annan luftförorening
- förorening av eller annan inverkan på luft, mark, byggnad, vattentäkt, sjö eller annat vattenområde eller på grundvatten
- förändring av grundvattennivån
- fukt eller kondens

Såvida inte skadan beror på

- att fel – dock inte fel i planering eller konstruktion eller val av arbetsmetod - tillfälligt begåtts och skada därigenom uppkommer plötsligt och oförutsett
- att fel plötsligt och oförutsett uppkommit på byggnad, anläggning eller anordning.

I dessa fall gäller försäkringen även för ren förmögenhetsskada.

Försäkringen gäller inte för sakskada som den försäkrade i egenskap av byggherre kan bli ansvarig för, enligt miljöbalkens regler, om skadan orsakats av sprängning, pålning, spontning, schaktning, grävning eller liknande.

Anm. Med byggherre avses den ägare eller brukare av fastighet för vars räkning entreprenad utförs

1.6.6.1 Översvämning och nederbörd

Försäkringen gäller inte för skada, som består i eller är en följd av översvämning i samband med nederbörd eller snösmältning.

1.6.7 Fel och brist i utredningar och beskrivningar

Försäkringen gäller inte för skada uppkommen till följd av fel eller brist i utredningar, beskrivningar, beräkningar, ritningar, råd eller anvisningar, som lämnats i yrkesmässigt rådgivande verksamhet, såvida inte skadeståndsansvar för kommunal rådgivning, se 1.5.2.

1.6.8 Förutsebar skada

Försäkringen gäller inte för skada som uppkommit under sådana omständigheter att det för den försäkrade eller hans arbetsledning borde ha stått klart att skada med stor sannolikhet skulle komma att inträffa.

1.6.9 Garantiåtagande

Försäkringen gäller inte för skada i den mån den försäkrade är ansvarig för skadan enbart på grund av uttrycklig eller underförstådd utfästelse eller garanti.

1.6.10 Lag, myndighets föreskrift eller domstols dom eller beslut

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats genom åsidosättande av lag eller myndighets föreskrift, såvida inte den försäkrade kan visa att arbets- eller driftsledning varken haft eller bort ha haft kännedom om åsidosättandet.

Detta undantag tillämpas inte vid skadeståndsansvar enligt LOU 16 kap §§ 5-6 - förutsatt att föreskrifterna i enligt 1.5.2 ovan är uppfyllda - PUL § 48, lag om upphandling av inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, 16 kap §§ 6-8.

1.6.11 Atomskada

Försäkringen gäller inte för sådan atomskada som den försäkrade kan göras ansvarig för enligt atomansvarighetslagen eller motsvarande utländsk lagstiftning.

1.6.12 Arbetsskade-, social- eller annan försäkring

Försäkringen gäller inte i den mån skadan kan ersättas genom arbetsskade- eller socialförsäkring eller annan försäkring. Försäkringen gäller dock om lagenlig regressrätt utövas mot försäkrad.

1.6.13 Ren förmögenhetsskada

Utöver sådan skada som är undantagen i 1.6.1 -1.6.12 gäller försäkringen inte heller för ren förmögenhetsskada

- som tillfogas juridisk person, vars förvaltning helt omhänderhas av försäkrads egna organ
- som tillfogas kommunalt förbund, där försäkringstagaren är medlem.

1.6.14 Skadeståndskrav mellan försäkrade

Försäkringen gäller inte för sakskada eller ren förmögenhetsskada som försäkrad vållar annan försäkrad. Begränsningen gäller dock inte personskador.

1.6.15 Asbest, PCB och Formaldehyd

Försäkringen gäller inte för skada orsakad Asbest, PCB (Polyklorerade Bifenylter) eller Formaldehyd.

1.6.16 Vite, böter, avgifter eller straffskadestånd

Försäkringen gäller inte för böter, viten, avgifter eller straffskadestånd (punitiv damage), eller ekonomisk skada som har sin grund i böter, viten eller straffskadestånd, såvida det inte är frågan om sådan skadeståndsskyldighet som – bortsett från benämningen böter, viten eller avgifter – omfattas av denna försäkring.

1.6.17 Läkemedel

Försäkringen gäller inte för skada orsakad av läkemedel (här förstås även vacciner och silikonbaserade implantat)

1.6.18 Tobak

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller har samband med tobak.

1.7 Övriga åtaganden i ansvarsförsäkringen

1.7.1 Elever eller andra personer under yrkesutbildning, arbetsträning eller annan liknade verksamhet

Försäkringen gäller för försäkrads ansvar för skolelev eller annan person i

- yrkesutbildning eller praktik
- arbetsträning
- arbetsmarknadspolitiska åtgärder
- arbetslivsorientering samt
- annan liknande verksamhet

där kommunen helt eller delvis anordnar, anvisar eller svarar för placeringen.

Försäkringen enligt ovan omfattar skadeståndsskyldighet under vistelse på arbetsplats hos arbetsgivare och som framgår av skriftlig överenskommelse mellan kommunen och sådan arbetsgivare som tagit emot skolelever eller annan person enligt första stycket.

Försäkringen gäller för, av skolelev eller annan person enligt ovan

- orsakad person- och sakskada, oberoende av om vållande föreligger
- förmögenhetsskada till följd av brott som drabbar arbetsgivare eller hans anställda

Vid vållande hos arbetsgivaren eller hans anställda ska dock ersättningen jämkas eller bortfalla efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

1.7.2 Skolpatrull (och skolpolis)

Försäkringen omfattar patrullmedlemmarnas personliga skadeståndsansvar i samband med skolpatrullverksamhet

1.7.3 Bilverkstad, garage och liknande

Vid bilverkstads- och garageverksamhet utgår bestämmelserna i 1.6.2 och ersätts av följande:

Försäkringen gäller inte för

- skada på egendom som den försäkrade eller annan för hans räkning hyr, leasar, lånar, nyttjar eller omhändertar för försäljning,
- skada på egendom som orsakats i samband med förflyttning utanför område som disponeras för verksamheten. Denna begränsning gäller inte om skada är en följd av fel vid åtgärd som vidtagits före förflyttningen
- skada på egendom i samband med bärgning. Denna begränsning gäller inte vid skada på motordrivet fordon samt släpfordon då dessa förbereds för transport från bärgningsplatsen.

1.7.4 Föreningar/klubbar och enskilda personer

Försäkringen gäller för föreningar, klubbar och enskilda personer, då dessa enligt avtal med den försäkrade svarar för drift eller skötsel med mera, av kommunala anläggningar eller verksamheter. Försäkringen gäller endast för den skadeståndsskyldighet som uppkommer vid utförande av sådant uppdrag.

1.7.5 Försäkring för personer som erhåller insatser utanför egna hemmet

1.7.5.1 Vem gäller försäkringen för

Försäkringen gäller för person som - till följd av myndighetsbeslut av kommunal nämnd eller annan behörig instans med stöd av socialtjänstlagen (SoL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) eller lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) - erhåller insatser

1. i familjehem

2. kortvarigt i annat enskilt hem än det egna eller som tillfälligt vistas med kontaktperson eller Kontaktfamilj

3. i annat hem för vård eller boende än sådant som avses i 12 § LVU eller 22-23 §§ LVM, under förutsättning att hemmet drivs av försäkringstagaren

1.7.5.2 Vad gäller försäkringen

4. i daglig verksamhet som har organiserats av försäkringstagaren.

Självrisk anges i försäkringsbrevet

1.7.5.3 Ersättning lämnas inte för skada

1. som försäkrad tillfogar sin make, sina föräldrar och barn, om dessa är folkbokförda på samma adress och bosatta i samma lägenhet som den försäkrade,

2. som försäkrad tillfogar annan person som erhåller insats enligt ovan och som är boende i samma hushåll eller hem,

3. som vållas genom brott av person som avses 3 § brottsskadelagen,

4. som tillfogas försäkringstagaren eller staten eller som försäkringstagaren eller staten är ansvarig för,

5. som tillfogas det landsting eller den kommun som beslutat om insatsen eller som det landsting eller den kommun som beslutat om insatsen är ansvarig för.

1.7.5.4. Högsta ersättning:

Bolagets ersättningsskyldighet vid varje skadetillfälle är enligt detta villkor begränsad till

- Personskada 10 msek
- Sakskada 2 msek
- varav för pengar och värdehandlingar 10 tsek
- Ren förmögenhetsskada 500 tsek.

1.7.6 Patientskada

Försäkringen omfattar skada som orsakas patient vid sådan undersökning, vård, behandling eller liknande åtgärd som bedrivs i enlighet med patientskadelagen (1996:799).

1.7.7 Räddningstjänst

Ansvarsförsäkringen omfattar - utan hinder av undantaget i 1.6.2 - kommunens skadeståndsskyldighet i fråga om sakskada som uppkommit i samband med räddningstjänst. Detta åtagande gäller dock inte i den mån ersättning för skadan kan utgå från annan. Försäkringen gäller dock om lagenlig regressrätt föreligger.

1.8 Föreskrifter

Den försäkrade skall iakttä

- de föreskrifter som anges i försäkringsbrevet
- att dokumentation i form av konstruktionsritningar, tillverkningsplaner, recept, instruktioner bruksanvisningar, avtal, garantier och liknande handlingar i rimlig omfattning förvaras och på bolagets begäran företes. Denna dokumentation kan vara av betydelse för att kunna fastställa leveranstidspunkt, om skadeståndsskyldighet föreligger, eller om produkt varit defekt vid leverans.

Har den försäkrade inte iakttagit sina skyldigheter enligt dessa bestämmelser och har detta varit till väsentligt men i utredning av skadestandsfrågan, är bolaget berättigad till ett skäligt avdrag på den ersättning, som annars skulle ha lämnats.

1.9 Åtgärder vid skada

1.9.1 Räddningsplikt

Den försäkrade skall efter förmåga

- avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående
- begränsa skada som redan inträffat
- snarast möjligt omhänderta och skydda skadad egendom.

1.9.1.1 Påföljd vid åsidosättande räddningsplikt

Om den försäkrade uppsåtligen eller av grov vårdslöshet inte iakttagit sin räddningsplikt enligt ovan, och om det kan antas att detta varit till men för bolaget är bolaget berättigat till skäligt avdrag på ersättningsbelopp som eljest bort utgå, eller till fullständig befrielse från ersättningsskyldighet.

1.9.2 Anmälan om skada

Skada som kan medföra ersättningskrav mot bolaget skall anmälas så snart som möjligt.

1.9.3 Skadeståndskrav

Skadeståndskrav skall vidarebefordras till bolaget snarast efter det att försäkrad erhållit det. Om skadeståndskravet inte framförts till bolaget inom tolv (12) månader efter det att försäkrad erhållit det, är bolaget fritt från ersättningsskyldighet. Med skadeståndskrav avses även opreciserat krav på skadeståndersättning samt när enbart ett skadeståndsansvar görs gällande hos den försäkrade.

1.9.3.1 Utredning mm

Den försäkrade är skyldig att utan ersättning verkställa de utredningar, analyser och undersökningar, som är av betydelse för att bedöma skadefallet och den försäkrades ansvarighet, vilka kan genomföras inom den försäkrades verksamhet. I händelse av rättegång skall den försäkrade tillse att i erforderlig utsträckning vittnes- och sakkunnigs bevisning kan föras med hjälp av hos försäkrad anställd personal.

1.9.3.2 Uppgörelse i godo

Om försäkringsbolaget så begär är den försäkrade skyldig att medverka till uppgörelse i godo med den skadelidande, samt att acceptera meddelad dom. Den försäkrade har dock inte rätt att utan försäkringsbolagets tillåtelse medge skadeståndsskyldighet, godkänna ersättningskrav eller utbetala ersättning. Laktar den försäkrade inte av försäkringsbolaget lämnade föreskrifter är försäkringsbolaget fritt från ansvarighet om inte kravet uppenbart var lagligen grundat.

Har försäkringsbolaget förklarat sig villigt att göra upp i godo med den som kräver skadestånd eller accepterat meddelad dom, är försäkringsbolaget fritt från skyldighet att ersätta därefter uppkommen kostnad och att företa ytterligare utredning. Vill försäkrad gå vidare i process utan försäkringsbolagets accept, sker detta på den försäkrades egen bekostnad.

1.9.3.3 Bedrägliga uppgifter

Om den försäkrade svikligen uppger, förtiger eller döljer något av betydelse för skadans bedömning, kan ersättningen bortfalla eller begränsas.

1.9.3.4 Polisutredning och rättegång

Har den försäkrade i sak som kan beröra försäkringen kallats till förhör inför polis- eller annan myndighet, eller har han i sådan sak instämts till domstol, skall han omedelbart underrätta bolaget härom. Bolaget äger rätt att efter samråd med den försäkrade utse rättegångsombud samt lämna denne för rättegången erforderliga anvisningar och instruktioner.

1.10 Självrisk

1.10.1 Självriskens anges i försäkringsavtalet

1.10.2 Endast en självrisk avdras

- vid flera skador som orsakats av samma defekt hos en eller flera levererade produkter
- för skador som uppkommit av samma orsak och vid samma tillfälle.

1.11 Skadeersättningsregler

Bolaget ersätter

- kostnaderna enligt 1.5.4
- räddningskostnader enligt 1.11.2

Med avdrag för självrisk enligt 1.10.

1.11.1 Högsta ersättning

Bolagets ersättningskyldighet är begränsad till ett försäkringsbelopp vid varje skada och totalt två försäkringsbelopp per försäkringsår, dock gäller:

- **Ett försäkringsbelopp** vid skada genom levererad produkt om flera skador orsakats av samma defekt hos en eller flera produkter, oavsett om skadorna inträffat under ett eller flera försäkringsår. Ersättning lämnas därvid inom det försäkringsbelopp som gällde vid den tidpunkt då första skadan inträffade.

- **Ett försäkringsbelopp** för skador som uppkommit av samma orsak och inträffat vid samma tillfälle
- Högsta ersättning framgår av försäkringsbrevet.
- I försäkringsbeloppet inräknas även eventuell ränta.

1.11.2 Räddningskostnad

Om den försäkrade haft utgift (räddningskostnad) för att begränsa omedelbart förestående eller redan inträffad skada och som kan föranleda skadeståndsskyldighet som omfattas av försäkringen, lämnas ersättning om åtgärderna med hänsyn till omständigheterna varit skäliga.

Ersättning lämnas dock inte för kostnad för att avvärja befarad skada på grund av defekt hos levererad produkt.

2 ALLMÄNNA AVTALSBESTÄMMELSER

2.1 Försäkringstiden och förnyelse av försäkringen

Försäkringstiden räknas från kl 00.00 begynnelse dagen och är ett år om inte annat anges i försäkringsbrevet. Tecknas försäkringen på begynnelse dagen räknas försäkringstiden dock först från den tidpunkt då försäkringsavtalet ingås.

Vid försäkringstidens slut förnyas försäkringen genom att försäkringstagaren betalar den premie som bolaget genom utsänd avi underrättar honom om. Om högre premie eller ändrade villkor ska gälla för den nya försäkringen ska bolaget meddela detta senast då premieavin sänds ut.

Har bolaget anledning att inte förnya försäkringen, ska försäkringstagaren underrättas om detta senast en månad före försäkringstidens slut. Skickas meddelandet senare förlängs försäkringen med lika många dagar som meddelandet är försenat.

2.2 Rätt att säga upp försäkringen under försäkringstiden

2.2.1 Dröjsmål

Bolaget har rätt att vid dröjsmål med premiebetalningen säga upp försäkringen att upphöra tre dagar efter uppsägningen.

2.2.2 Ökad risk

Om risken för skada ökar som anges under punkt 2.5.2 har bolaget rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter uppsägningen.

2.2.3 Uppsägning vid skada

Både försäkringstagaren och bolaget har rätt att vid skada säga upp försäkringen att upphöra en månad efter uppsägningen.

2.2.4 Uppsägning för minskat försäkringsbehov

Försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen om försäkringsbehovet helt eller till väsentlig del faller bort genom att egendom avyttras eller av liknande anledning.

2.3 Premiebetalning och uppgifter för förnyad försäkring

2.3.1 Första premie

Premien ska betalas i förskott. Bolagets ansvarighet inträder vid försäkringstidens början, även om premien ännu inte har betalats. Detta gäller endast under förutsättning att premien betalas inom 14 dagar efter det att bolaget skickat ut premieavin.

Betalas inte premien inom 14 dagar efter utsändningen av avi föreligger dröjsmål med premiebetalningen. Betalas premien senare men innan försäkringen sagts upp inträder bolagets ansvarighet först dagen efter betalningen.

2.3.2 Förnyad försäkring

För beräkning av premie för nytt försäkringsår ska försäkringstagaren på anfordran utan dröjsmål lämna uppgift om den årliga lönekostnaden.

2.3.2.1 Definitioner

Med årlig lönekostnad förstås:

- för aktiebolag och ekonomisk förening lönekostnaden (kontant bruttoersättning och värdet av kost-, bostads- och bilförmåner minskat med kostnadsavdrag) för samtliga arbetstagare, dvs. summan (årslönesumman) för senaste kalenderår av de månatliga redovisningar som under rubrik "Avgiftsunderlag A" lämnas till lokala skattemyndigheten i Riksförsäkringsverkets blankett "Uppbördsdeklaration"
- för annat företag och enskild näringsidkare dels lönekostnaden enligt ovan, dels det belopp (lön, arvode etc.) som varje i företaget sysselsatt ägare (delägare) för samma tid, som avses enligt ovan, tar ut ur rörelsen.

2.3.2.2 Förnyelsepremie

Premien för förnyad försäkring ska betalas senast på dess begynnelse dag. Premien behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att bolaget skickat ut premieavin.

Försäkringen förnyas även om premien betalas senare, dock endast under förutsättning att betalningen sker inom en månad från senaste förfallodag för betalningen enligt föregående stycke. Bolagets ansvarighet inträder i detta fall först dagen efter betalningen.

2.3.3 Tilläggspremie under försäkringstiden

Om tilläggspremien i sin helhet är föranledd av att försäkringen utökats, gäller för tilläggspremien vad som sagts om första premien se 2.3.1.

Om tilläggspremien i övriga fall inte betalas inom 14 dagar efter det att bolaget skickat ut premieavin, begränsas bolagets ansvarighet till vad som svarar mot erlagd premie.

2.3.4 Premiereglering

Vid försäkringsårets början erlagd premie är preliminär. Definitiv premie uträknas efter utgången av varje försäkringsår på grundval av lämnade uppgifter för premieberäkning. Är den definitiva premien högre än den preliminära, ska mellanskillnaden erläggas utan dröjsmål. Är den definitiva premien lägre än den preliminära, åligger det bolaget att utan dröjsmål återbetala skillnaden.

2.4 Rätt till premieåterbetalning när försäkringen upphör i förtid

Om försäkringen efter försäkringstagarens uppsägning upphör att gälla ska bolaget återbetala det belopp som svarar mot den reduktion av premien som skulle ha gjorts om försäkringen från början hade bestämts att gälla för den kortare tiden.

Om försäkringen efter bolagets uppsägning upphör att gälla återbetalar bolaget oförbrukad del av premien.

Om försäkrad egendom skadats är den premie som belöper på ett försäkringsbelopp motsvarande skadeersättningen förbrukad.

2.5 Upplysningsplikt och riskökning

2.5.1 Felaktiga eller ofullständiga uppgifter

Premie och försäkringsvillkor grundar sig på de uppgifter som lämnades då försäkringen tecknades. Har försäkringstagaren lämnat uppgifter som han insett eller bort inse vara felaktiga eller ofullständiga, och har detta medfört för låg premie eller alltför förmånliga villkor begränsas bolagets ansvarighet till vad som svarar mot erlagd premie och de villkor som egentligen skulle ha gällt. Om bolaget med kännedom om de rätta förhållandena skulle ha vägrat försäkrings, lämnas ingen ersättning om skada inträffar.

2.5.2 Ändrade förhållanden

Ändras de förhållanden som ligger till grund för försäkringen och medför ändringen ökad risk för skada ska försäkringstagaren meddela detta till bolaget. Skulle ändringen ha medfört högre premie eller ändrade villkor och har försäkringstagaren utan skälig anledning underlåtit att meddela bolaget ändringen begränsas ansvarigheten på samma sätt som anges i föregående stycke.

Återkrav

I den mån bolaget har betalat ersättning, övertar bolaget den försäkrades rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

Grov vårdslöshet och uppsåt

Bolaget är inte ansvarigt gentemot den försäkrade för skada som denne orsakat genom grov vårdslöshet eller till någon del orsakat med uppsåt.

Krig, Upplopp och Terrorhandling

Försäkringen omfattar inte skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror, upplopp eller terrorhandling.

Definition Terrorhandling.

En skadebringande brottslig handling riktad mot allmänheten – t.ex en våldsgärning eller en farlig spridning av biologiska eller kemiska substanser – som framgår att vara utförd i syfte att utöva inflytande på politisk, religiösa eller andra ideologiska organ eller injaga skräck.

Atomkärnprocess

Försäkringen omfattar inte skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess t ex kärnklyvning, kärnsammansmältning eller radioaktivt sönderfall inklusive radonstrålning.

Dubbelförsäkring

Är intresse som omfattas av denna försäkring försäkrat även genom annan försäkring och finns i detta förbehåll vid dubbelförsäkring gäller samma förbehåll för båda försäkringarna.

Force majeure

Bolaget är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå om skadeutredning, utbetalning av ersättning eller iståndsättande av skadad egendom fördröjs p.g.a. krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution eller uppror eller p.g.a. arbetsmarknadskonflikt, konfiskation eller nationalisering, rekvisition, destruktion av eller skada på egendom genom order från regering eller myndighet.

2.6 Preskription

Den försäkrade ska inom sex månader från det att han fick kännedom om försäkringsfallet anmäla detta till bolaget. Anmäls försäkringsfallet senare kan försäkringsersättningen sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Den som vill göra anspråk på försäkringsersättning förlorar sin rätt, om han inte väcker talan mot bolaget inom tre år från det att han fick kännedom om att anspråket kunde göras gällande, och i vart fall inom tio år från det att anspråket tidigast hade kunnat göras gällande.

2.7 Tvistelösning

Twist med anledning av detta försäkringsavtal ska avgöras av svensk domstol och med tillämpning av svensk lag.

2.8 Försäkringsavtalslagen

För denna försäkring gäller i övrigt bestämmelserna i försäkringsavtalslagen.